

EEA Grants Norway Grants

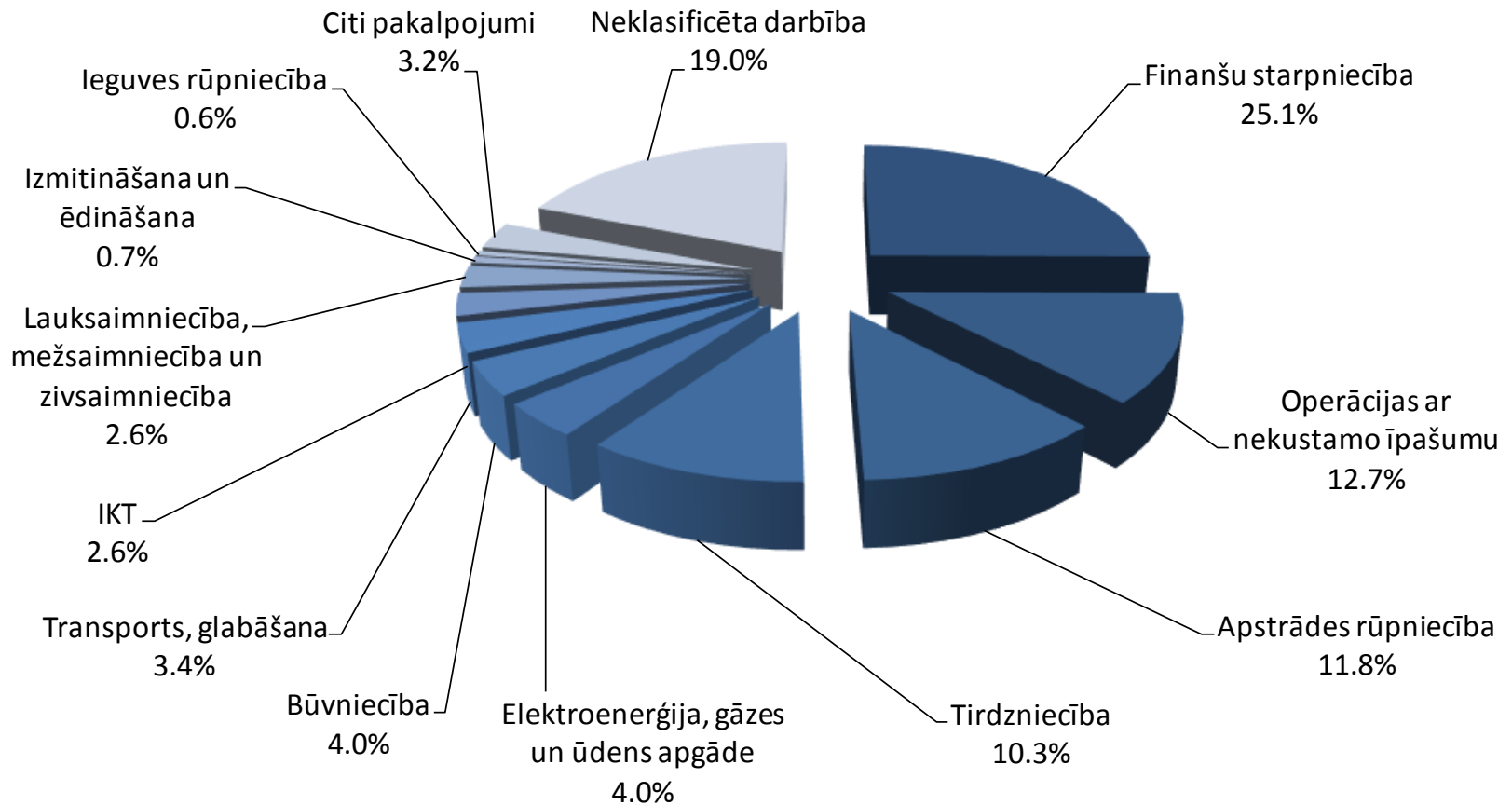
Aino Salmiņš – LPS padomnieks

- Pašvaldību investīciju politika sabiedriskajos pakalpojumos un autoceļu uzturēšanā un būvniecībā

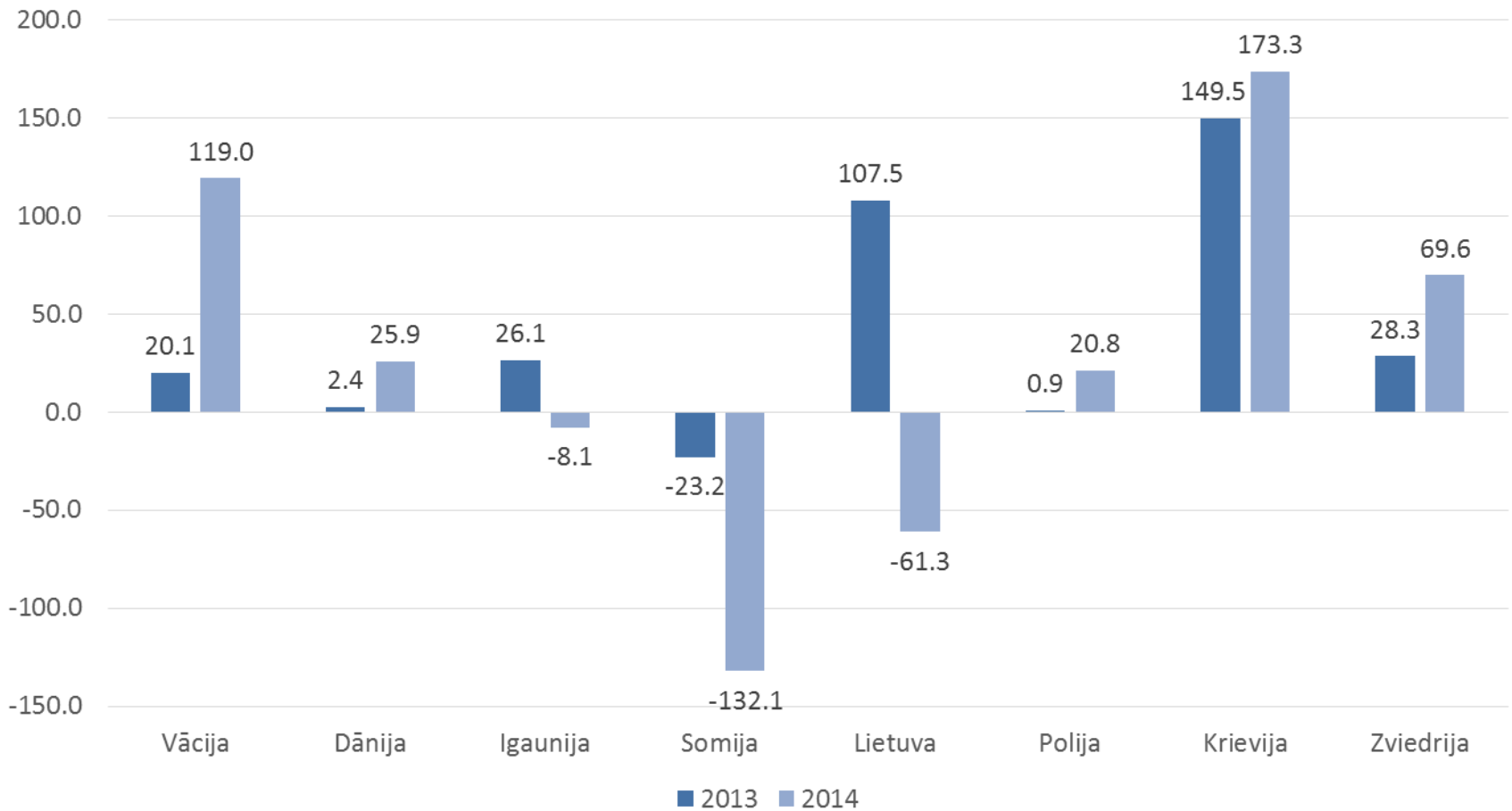
INVESTĪCIJU TENDENCES (III)

Uzkrātās ĀTI Latvijā darbības veidu dalījumā, 2014. gada beigās

INVESTĪCIJU TENDENCES (IV)

Baltijas jūras reģiona valstu ĀTI Latvijā (plūsmas) 2013. un 2014. gadā, milj. EUR

KRITĒRIJI RESURSU IZVĒRTĒŠANAI

- Infrastruktūras nodrošinājums/kapacitāte
- Darbaspēks, darba spēka pieejamība
- Pašvaldības īpašums
- Komunikācijas
- Dabas resursi
- Zināšanas (izglītības līmenis, iemaņas, tehnoloģiskais nodrošinājums un tā attīstība u.c.)
- Privātā sektora aktivitāte – spēja/vēlme iesaistīties
- Citi pašvaldības īpašie “bonusi”, priekšrocības, īpašs pašvaldību piedāvājums
- Spēja pielāgoties – investoru piesaistīšanas paketi

Siltumapgādes tarifu politika

- Nav datu par mazajām siltumapgādes katlu mājām (līdz 3 MeW)
- Tarifu regulē pēc saimnieciska aprēķina metodes – jāparāda ,kur likt siltumu ,kas paliek pāri, vai komersants ir ieinteresēts ražot mazāk
- Vai visos gadījumos siltināšana samazina siltuma izmaksas
- Vai ieguldītās investīcijas ir radījušas ietekmi uz tarifiem
- Siltumapgādes uzņēmumu pārvaldes formas, koncesija, privāts uzņēmums
- Norēķinu kārtība

Ārējie faktori

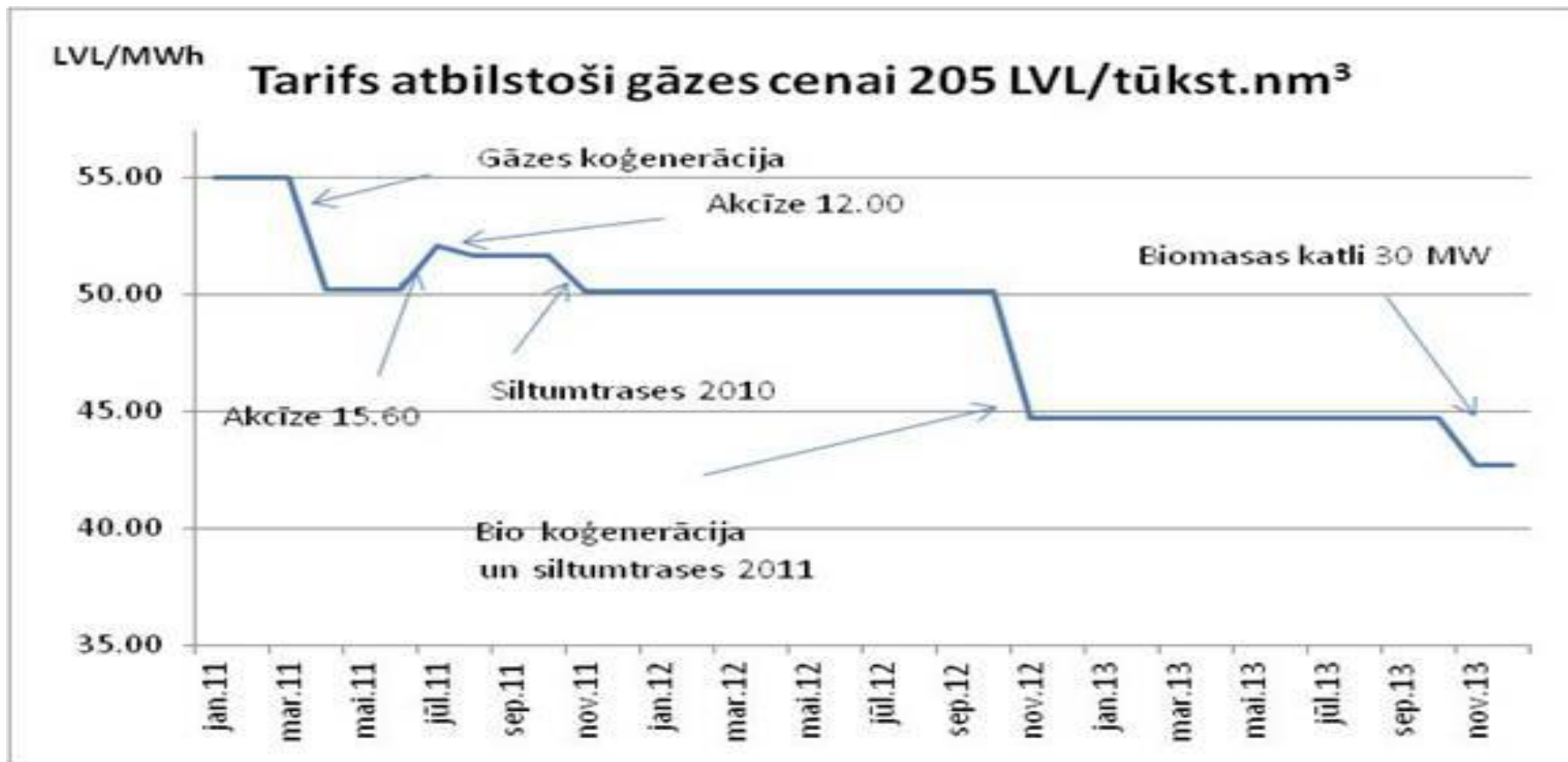
- Samazinās iedzīvotāju skaits
- Samazinās ražošanas nozares darbības apjomi
- Valdības politika (subsidētās enerģijas nodoklis)
- Eiropas struktūrfondu un Kohēzijas fondu sadale
- NAP un Attīstības centru definējums
- Zinātne un jaunu tehnoloģiju attīstība un pielietošana
- Starptautiskas attiecības
- Banku politika

Principiāla izšķiršanās Energoefektivitātes jautājumu risināšanā

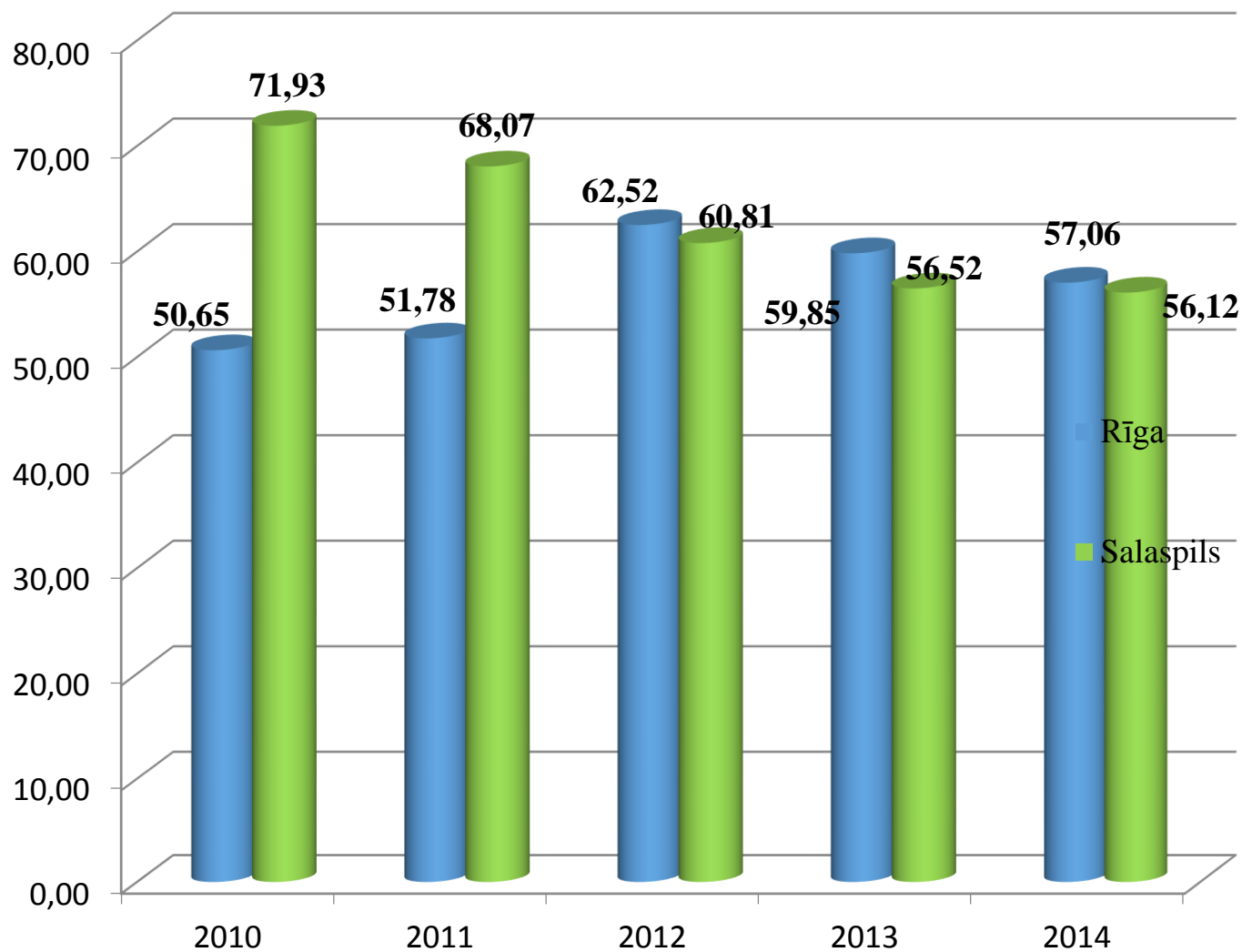
- Orientēt atbalstu uz visām ēkām, kam nepieciešama renovēšana.
- Pēc energoaudita veikšanas jāpieņem lēmums vai **projekta investīcijas + kredīts + kredītprocenti < siltumenerģijas ietaupījums**
- Orientēt atbalstu ne tikai uz energoefektivitātes mērķu sasniegšanu, bet uz dzīvojamo māju kompleksu renovāciju un dzīvojamā fonda saglabāšanu

Liepājas gadījums:, gāzes koģenerācijas ieviešana, siltumtrašu rekonstrukcija, koģenerācija no šķeldas, biokurināmā katlu uzstādīšana

Siltumenerģijas tarifu izmaiņas Salaspilī un Rīgā 2010.g - 2014.g

EUR/MWh

Ūdensapgāde un problēmas

- Divpakāpju tarifa ieviešana
- Lietus ūdeņu politika
- Starpnovadu norēķini – ūdenssaimniecības pakalpojuma lietotāja sniegtie pakalpojumi citam lietotājam netiek definēti
- Pieslēgumu risinājums
- Ūdenssaimniecības pakalpojumu lietotājs maksā par pārlietu lielu jaudu izveidi;
- Kļūdainas prognozes

Instrumenti tehniskai palīdzībai

Burkāns	Riski
Nelegāli sedz visas pievadu izmaksas līdz mājas sienai (nelegāli)	Ja mājai nav iekšējo tīklu (vecpilsētas, lauku ciemati)
Sedz izmaksas atsevišķam iedzīvotāju grupām	Politikā nav vienoti savos uzskatos
Piedāvā atlaides tehnisko noteikumu risināšanai	Pildot ES prasības piesaistām pakalpojumam riska vai maksātnespējīgas iedzīvotāju kategorijas

Pakalpojuma stratēģija un mērķi

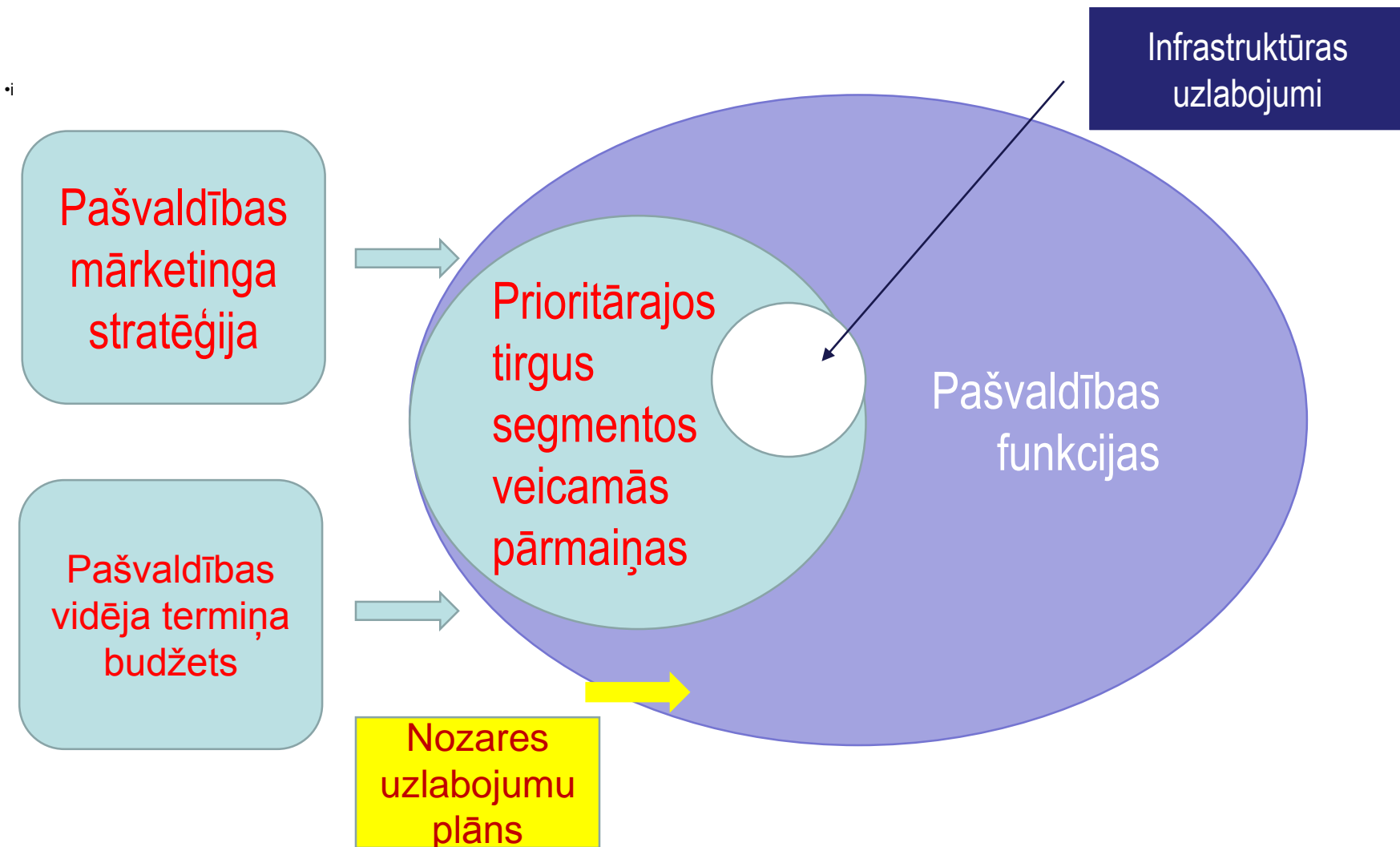
- Atbalsts komercdarbībai (uzņēmējdarbības vides uzlabošana)
- Investīciju veicinošs
- Valsts un pašvaldības atbalsts (centralizēta siltumapgāde)
- Sociālais pakalpojums
- Pildīt likumu . Lobēt.
- Kuras interešu grupas vai nozares pārstāvēt
- **Jāprot paskaidrot, kāpēc mans pakalpojums ir labāks**

Iespējamie komercdarbības virzieni un uzdevumi

- Nepieciešams izvērtēt kādi ir perspektīvie jaunie komercdarbības virzieni (resursu pieejamība, konkurētspēja iekšējā/ ārējā tirgū, iespējamais devums pašvaldības sociālekonomiskajai attīstībai – nodarbinātības, budžeta u.c. rādītājos)?
- Kāda ir perspektīvo komercdarbības jomu specifika salīdzinājumā ar citām teritorijām? Publiskie pakalpojumi, pakalpojumi, infrastruktūras un cilvēkresursu raksturojums
- Kādas ir jūsu priekšrocības Kādas ir vietas priekšrocības privāto (ārvalstu un vietējo) investoru piesaistē un kādi ir “vēlamie” investori? (skaļi par to nav jārunā)
- Kā jūs spēsiet ieinteresēt investoru, cik elastīgi ir attīstības programmas investīciju plāni

- Kā plānot ilgtspējīgu investīciju politiku, kas virzīta uz sabiedrisko pakalpojumu pieejamību
- Ūdenssaimniecības pakalpojumu organizēšana, apdzīvotās vietās zem 200 iedzīvotāju, pievadu problēmas, savienojumi ar lielākajiem centriem
- Siltumapgādes optimizācijas jautājumi, energoefektivitātes risinājumi
- Atkritumu apsaimniekošanas risinājumi
- Par daudzdzīvokļu māju siltināšanas iespējām,
- Par pašvaldības uzņēmumu attīstības iespējām komunālo pakalpojumu jomā – privatizēt, likvidēt, apvienot

Stratēģijas vadības dokumenti

Mājasdarbs autoceļi

- Pašvaldību finansējuma īpatsvars
- Valsts un pašvaldību finansējums nodrošina % atbilstoši normatīviem
- Finanšu nepieciešamība (deficīts)
- Valsts autoceļi, kuri perspektīvā pārņemami saistībā ar attīstības programmām, investīciju plāniem.
- Sadarbība ar mežu ceļu un privāto ceļu īpašniekiem.
- Piemēram, Starp pašvaldību un Latvijas Valsts mežiem ir noslēgts sadarbības •
- Piemēram, Grants, smilts karjeru izstrādātājiem tiek slēgtas vienošanās pašvaldības ceļu posmu uzturēšanu derīgo izrakteņu transportēšanas gadījumos.
- Piemēram, Klimatisko apstākļu dēļ īslaicīgi tiek noteikti pašvaldības ceļu lietošanas autotransporta masas ierobežojumi, piena ceļi

Mājas darbs autoceļi

- Nepieciešams audits – no kuriem pašvaldību autoceļiem atteikties un kurus valsts vietējos autoceļus pārņemt
- Izvērtēt iespējas pašvaldību autoceļus nodot komersantiem

Plānošana

- Apstiprinātā attīstības programma, t.sk. remontējamo ceļu saraksts un prioritātes; Kā jūs tās nosakiet
- Inženiertīklu turētāju plānoto aktivitāšu saskaņošana – Latvijas Gāze, Latvenergo; Risinājumi....?????
- Ja pieejams ārējais finansējums rekonstrukcijai, tad cik elastīga ir domes rīcība prioritāti, piemēram savlaicīgi izstrādājot rekonstrukcijas tehnisko projektu;
- Kā pilsētas plānot nozīmīgāko ielu rekonstrukcijas, lai būtu nodrošināta transporta kustību pa apvedceļiem, kuri jau sakārtoti.
- Pašvaldības speciālistu un deputātu, iedzīvotāju saskaņošanas process

Tuvākie uzdevumi

- Līdz 1 decembrim nepieciešams sagatavot pārskatus labās prakses piemēriem
- Strukturētais pieredzes apraksts satur vairākus obligāti izpildāmos elementus:
 - 1) Risināmās problēmas raksturojums
 - 2) Izvēlētā risinājuma apraksts
 - 3) Izmantotā risinājuma risku novērtējums
 - 4) Risinājuma izmantošanas vēstures raksturojums
 - 5) Rezultātu mērīšanas un sasniegto rādītāju raksturojums
 - 6) Ieteikumi pieredzes pārņēmējiem

Sadarbība ar komersantu

- Vienošanās ar komersantu par piedalīšanos investīciju paketē
- Sadarbība cilvēkresursu piesaistē
- Sadarbība kritēriju noteikšanā, prognozējot iespējamās iedzīvotāju kategorijas
- Palīdzēt apiet oficiālo valsts uzraudzību (marketinga stratēģija, orientēta uz kvalificētu darbaspēku, kas dod pamatu sociāli – ekonomiskai attīstībai)

Nozares jautājumi tiks izskatīti, ievērojot šādus principus:

- 1) Izvēlētā apakš tēma ir saistīta ar pašvaldības stratēģiskajiem mērķiem un tiek orientēta uz noteiktiem pašvaldības produktu tirgus sektoriem;
- 2) Risinājumi jāskata vidēja termiņa projektu vai vidēja termiņa programmu kontekstā;
- 3) Jānovērtē risinājumu ietekme uz pašvaldības budžetu, mantu, parādiem un pašvaldības uzņēmējdarbības efektivitāti;
- 4) Risinājumi jāskata kontekstā ar to ietekmi uz pieejamajiem resursiem un vietējās ekonomikas pārstrukturēšanas iespējām.

Gala uzdevums

- Pārskats , situācijas raksturojums, analīze
- Mērīšana (rezultatīvo datu iegūšana, projekts ,statistika, datu vākšana)
- Plānošana vismaz vidēja termiņa ietvarā (3-5)
- Plāns kā ieviesīs, kādus resursus piesaistīs
- Var paņemt vienu tēmu piemēram , ūdensapgāde, siltumapgāde, energoefektivitātes, autoceļu finansējuma piesaistes pasākumi
- Vajadzētu iekļaut to ,ko tiešām reāli darīs
- **Nozares uzlabojuma plāns Attīstības plāna vai programmas uzlabojuma ietvarā**
- **Rīcības plāns un mehānisms kā to sasniegt (to var sadalīt pa etapiem)**
- **Taču tam jābūt kā stratēģijas politikas elementam kā uzvarēt vēlēšanās**